

עפ"ת 15165/03/23 - טל רבקה צפורה בנקר נגד מדינת ישראל, פרקליטות מחוז חיפה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

01 יולי 2023

עפ"ת 15165-03-23 בנקר נ' מדינת ישראל

לפני:
המערכת:
נגד
המשיבה:

כבוד השופט אינאס סלאמה
טל רבקה צפורה בנקר
ע"י ב"כ עוה"ד אלון ליבל

מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז חיפה

פסק דין

1. לפני ערעור על הכרעת דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחדרה מיום 22.5.2022 בתיק ת"ד 1934-07-20, במסגרתה הורשעה המערערת בעבירות של נהיגה בקלות ראש בניגוד לסעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "הפקודה"), סטייה מנתיב נסיעה בניגוד לתקנה 40 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "התקנות") יחד עם סעיף 38(3) לפקודה, נהיגה משמאל לקו הפרדה רצוף בניגוד לתקנה 36(ג) לתקנות יחד עם סעיף 38(3) לפקודה והתנהגות הגורמת נזק וחבלות של ממש, עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות יחד עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש].
2. להשלמת התמונה ואף שהערעור מופנה כנגד הכרעת הדין בלבד, נציין, כי בגזר דינו, השית בית המשפט קמא על המערערת עונש של 3 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי, פסילה בפועל של רישיון הנהיגה, פסילה על תנאי ופיצויים לנפגעת התאונה.

רקע והשתלשלות ההליך בבית המשפט קמא

3. בכתב האישום שהוגש לבית המשפט קמא, נטען, כי בתאריך 19.12.2019 בשעה 15:10 או בסמוך לכך, נהגה המערערת ברכב פרטי מסוג יונדאי טוסון מ"ר 501-83-501 (להלן: "רכב א" או "הטוסון" או "רכב המערערת") בכביש 67 ממערב למזרח סמוך למחלף זכרון. המהירות המותרת במקום היא 80 קמ"ש כשהמדובר בכביש דו סטרי, נתיב בודד לכל כיוון עם קו הפרדה רצוף כפול בין המסלולים. שדה הראייה בכיוון נסיעת המערערת פתוח לפנים למרחק של 100 מטרים מדוד. אותה עת, בכיוון הנגדי ממול ולקראת המערערת, נסע רכב פרטי מסוג יונדאי מ"ר 96-127-51 (להלן: "רכב ב" או "הגטס") נהוג בידי אירנה בלפר, ולפניו נסע רכב פרטי מסוג מזדה (להלן: "רכב ג" או "המזדה") נהוג עמוד 1

המערערת, כך נטען, נהגה בקלות ראש בכך שללא כל סיבה סבירה סתה מנתיב נסיעתה לשמאל תוך שהיא חוצה את קו ההפרדה הרצוף הכפול שבין המסלולים, פגעה עם צד שמאל של רכבה בצדו השמאלי של רכב ג', המשיכה בסטייה לשמאל ופגעה עם חזית שמאל של רכבה בחזית שמאל של רכב ב'. בעקבות כך, נהדף רכב ב' לאחור, אל עבר השול ומעקה הברזל מצדו הימני, ורכבה של המערערת, רכב א', הסתחרר לימין עד שנעצר עם החזית לכיוון מערב על נתיב ימין (להלן: "התאונה"). כתוצאה מהתאונה ניזוקו כלי הרכב ונפגעה נהגת רכב ב' פגיעות קשות שגרמו לה לאשפוזים ממושכים תוך שהועברה כשהיא מונשמת ואושפזה בטיפול נמרץ בבית החולים רמב"ם, ובהמשך בבית החולים שיבא לזמן ממושך. אף הנאשמת נחבלה בתאונה בחבלות של ממש. הנוסע ברכב ג' ונהג רכב ג' נחבלו קלות.

4. לאחר שהמערערת כפרה בעובדות כתב האישום שיחס לה את האחריות לתאונה, נשמעו ראיות הצדדים, ובתום שמיעת הראיות נתן בית המשפט קמא את הכרעת דינו, מושא ערעור זה, בה הרשיע את המערערת בכל העבירות אשר יוחסו לה בכתב האישום.

בהכרעת דינו קבע בית המשפט קמא, כי לאחר שבחן את גרסאות הצדדים ואת הראיות, ותוך ניתוח הראיות שהונחו לפניו, הוא התרשם כי מסקנותיו של הבוחן המשטרתי הגיוניות, סדורות ומתבססות על מומחיותו וניסיונו המקצועי והן מתיישבות עם הממצאים האובייקטיביים שמצא בזירת התאונה ואף עם גרסאות עדי הראיה והנהג המעורב. בתוך כך, דחה בית המשפט קמא את טענות ההגנה באשר לאופן עבודתו של הבוחן המשטרתי תוך שקבע כי מדובר בעד ניטרלי ונטול פניות, אשר אף לא היסס לומר מקום שלא קבע ממצאים חד משמעיים לגבי סוגיות מסוימות.

בית המשפט קמא קבע עוד, כי אכן בתשובותיו של בוחן התנועה מטעם המשטרה, איימן רמיחאת (להלן ולעיל: "בוחן התנועה" או "הבוחן המשטרתי"), לא ניתן הסבר המניח את הדעת כיצד בוצעה בדיקת תקינות הרכבים, ובאשר למהירות המירבית המותרת במקום. עם זאת, לא מצא בית המשפט קמא בכך משום פגם מהותי, "שעה שהצדדים כלל אינם חלוקים באשר לתקינות הרכבים עובר לתאונה, ולא מיוחסת לנאשמת נהיגה במהירות בלתי סבירה". לפיכך, המשיך בית המשפט קמא וקבע, כי "עניינים אלה, אליהם הפנה הסנגור, אין בהם כדי לקעקע את מסקנותיו של הבוחן".

5. בית המשפט קמא ניתח את עדויות העדים שהעידו בפניו כולל עדותה של המערערת ואת עדויותיהם של הנהגים המעורבים. בית המשפט קמא קיבל עדותו של נהג רכב ג' באשר לסטיית רכב המערערת לנתיבו. כך גם עדותו של הנוסע במזדה לעניין סטיית רכב המערערת. בית המשפט קמא התייחס לעדות מומחה ההגנה, תוך שדחה גרסתו באשר לאופן קרות התאונה וקבע, כי גרסה זו מנוגדת לעדויות של עדי הראיה והמעורבים בתאונה ואינה מתיישבת עם הממצאים בזירה.

בית המשפט קמא הוסיף וקבע, כי הוכח, "ואין למעשה מחלוקת" על כך, כי המערערת סתתה מנתיב נסיעתה ללא כל הסבר הנובע ממצב הרכב או מתנאי הדרך ולכן קמה החזקה העובדתית לפיה היא התרשלה, כשהנטל להראות כי גורם בלתי צפוי ובלתי תלוי גרם לסטייה זו עובר אליה. משהתרחיש שהציע מומחה ההגנה לא התקבל על ידי בית המשפט קמא, נקבע כי לא עלה בידי המערערת להציג תרחיש הגיוני וסביר המתיישב עם חומר הראיות, ולכן נקבע כי המערערת לא הפריכה את חזקת הרשלנות.

6. בית המשפט קמא גם דחה את טענת המערערת, לפיה, עקב מחדלי חקירה וכשלים שנפלו בעבודת בוחן התנועה, נפגעה הגנתה. בית המשפט ציין, כי הבוחן אמנם לא ביצע התאמת נזקים, חישובי מהירות, זמן תגובה ומרחק עצירה, אך קבע כי אין המדובר במחדל ראייתי, שכן הבוחן מחד גיסא הסביר מדוע לא מצא מקום לבצע את הבדיקות, ומאידך גיסא נקבע כי גם אם עסקינן במחדלי חקירה, לא מדובר בפגמים היורדים לשורשו של עניין ואין בהם כדי להשפיע ולהכריע בשאלה אם ניתן לקבוע ברמה שמעבר לספק סביר כי המערערת התרשלה בנהיגתה בכך שללא סיבה סבירה סתתה מנסיעתה ובכך גרמה לתאונה.

תמצית הטענות בערעור

7. בערעור שלפניי, טוענת המערערת כי הרשעתה על ידי בית המשפט קמא בטעות יסודה, כאשר "מקרה זה אף עונה למספר חריגים הקבועים ב'הלכת אבשלום' (ע"פ 8146/09) שבהתקיימם, כך נקבע, אין לערכאה הדיונית יתרון על פני ערכאת הערעור".

למעשה, "על ארבעה אדנים" מבססת המערערת את ערעורה; שגיאה של בית המשפט קמא בזיהוי מקום האימפקט הראשון, "טעות שהובילה להבנה שגויה על מנגנון התאונה"; שגיאה בהרשעת המערערת על בסיס חזקת 'כלל הדרך'; שגיאה בקביעה שמחדלי החקירה אינם יורדים לשורשו של עניין ואין בהם כדי להשפיע על תוצאות הכרעת הדין, ושגיאה במתן אמון בגרסת בוחן התנועה, כאשר הוכח "בראיות אובייקטיביות של התביעה עצמה שבוחן התנועה שיקר בעדותו".

8. בכל הנוגע לקביעת מקום האימפקט, טוענת המערערת כי על בית המשפט היה לקבוע כי המקום התאונתי הראשון אירע בכניסה המזרחית לגשר, כאשר מיקום זה נתמך לכל הפחות בעדויותיהם של נהג המזדה ושל נהגת שנסעה מאחורי המערערת, הגב' גרן יואל וינברג (להלן: "וינברג"). בית המשפט קמא שגה בכך שקיבל את חוות דעתו של בוחן התנועה בעניין זה ושמבוססת "רק על איתור מנח המראה שהתנתקה מרכב המזדה". קביעה כאמור סותרת את חוקי הפיזיקה ואת "ההוראות הברורות של ספר הבוחנים המשטרתי".

לא זו אף זו, העובדה כי על פי קביעת בית המשפט קמא עצמו, "לא נמצאו שום סימנים פורנזיים כדוגמת סימני צמיגים, פס קישוט, רגבי עפר ועוד כעדות הבוחן", מלבד מנח המראה שהתנתקה, הייתה

צריכה להעלות יותר מאשר תמיהה אצל בית המשפט קמא. זאת, על אחת כמה וכמה משנמצאו רגבי עפר בנתיב נסיעת המערערת, ממצא אשר נדחה על ידי בית המשפט קמא.

9. אשר לחזקת "כלל הדרך", סבורה המערערת כי הנאשם העומד לדין, אינו נוטל בנטל כלשהו בהקשר זה של אותה חזקה, אלא אם עמדה תחילה התביעה בחובה המוטלת עליה להוכיח מעל לכל ספק סביר את סטיית הנאשם מנתיב נסיעתו. דא עקא, משהובהר לדידה של המערערת כי נקודת האימפקט שנקבעה שגויה, "ממילא לא הוכח מנגנון התאונה הנפסק וממילא לא הוכחה כל סטייה של רכב הנאשמת (המערערת - א' ס') ועל כן לא ניתן להרשיע על בסיס כלל הדרך שכן התביעה לא עמדה בנטל ההוכחה של הסטייה עצמה".

10. אשר למחדלי החקירה, הפנתה המערערת לכשל המקצועי הבסיסי בעבודת הבוחן המשטרתי לטענתה, אשר הביא לקביעה שגויה של מקום המגע התאונתי הראשון. כך גם בנוגע לזיהום הזירה עת הוחנתה ניידת משטרה בלב זירת התאונה, בדיוק באזור האימפקט הראשון. גם באשר למיקום ותקינות רכב המזדה, טוענת המערערת כי נפלו מחדלי חקירה, שכן הבוחן לא ביצע חישובים חרף העובדה שרכב המזדה לא הוזז לאחר התאונה ואף לא ביצע חישוב מהירות, זמן תגובה ומרחק עצירה לאף רכב משלושת הרכבים המעורבים.

יתרה מכך, לפי המערערת, בוחן התנועה התעלם לחלוטין מעדויות המעורבים בתאונה ועדי הראייה ובכך נמנע בחוות דעתו מליישב את הפערים בין העדויות. חוות הדעת מתעלמת גם ממצב הראות בשטח, שעה שהשמש סינוורה את הנוסעים בנתיב לכיוון מערב. אף בדיקת שדה הראייה שלא בתנאי התאונה יש בה לעמוד לרועץ לבוחן התנועה ולחוות דעתו. אשר לאי ביצוע התאמת נזקים בין הרכבים, מציינת המערערת כי בדיקה כאמור הייתה חיונית להבנת הסטייה ומיהו הרכב הסוטה. המערערת גם מלינה על פגיעה בשרשרת הראיות, שעה שצמיג רכב המערערת ניתן למומחה הצמיגים במצב שונה ממצבו לאחר התאונה.

11. לפי המערערת, בית המשפט קמא לא אמור היה לתת אמון בגרסת בוחן התנועה אשר "העיד כזב בעניין בדיקת תקינות הרכבים" וגם לעניין טענתו כי "הסיע את הרכב 100 מטר לאחור לבדיקת שדה הראייה". חרף קביעת בית המשפט קמא כי הבוחן המשטרתי נהנה ממעמד של עד מומחה נטרלי, "עדויות הכוזבת של בוחן המאשימה נגעו לליבת חוות הדעת והיא תקינות הרכבים המעורבים התאונה". אי לכך, "הכיצד ניתן להרשיע נאשם על בסיס חזקת 'כלל הדרך' כשהמבחן הראשון לאחר הוכחת סטייה בלתי מוסברת, הוא תקינות הרכבים כאשר בית המשפט בעצמו קובע בעניין זה כי 'לא ניתן הסבר מניח את הדעת כיצד בוצעה בדיקת תקינות הרכבים?'".

12. בדיון לפניי, חזר ב"כ המערערת על עיקרי טיעוניו, תוך שהדגיש כי בענייננו, להבדיל מחקירות אחרות, קיים צילום של הזירה "גם בוידאו גם בסטילס - 5 דקות לפני שפינו את הפצועים מהזירה ו- 5 דקות לפני שהגיע בוחן לזירה". בצילומים רואים באופן ברור כתם של אבק כנפיים אשר נמצא בנתיב הנסיעה

של המערערת ומהווה אינדיקציה חד משמעית כי האימפקט קרה בכניסה המזרחית לגשר וכי המגע התרחש בנתיב נסיעת המערערת. בוחן התנועה, בחר להיכנס עם הניידת לזירה ולהחנות את הניידת בדיוק בכניסה המזרחית לגשר, תוך הסתרת אותו של אבק כנפיים. בית המשפט קמא התעלם מעניין זה לגמרי "זוה חטא הקדמון של חקירת התמונה הזו" (כך במקור).

ב"כ המערערת שב והלין על קביעתו של בוחן התנועה כי המראה התנתקה מהמזדה ונפלה בדיוק באותו מקום, קביעה המנוגדת לחוקי הפיזיקה. על אף שניסה להסביר זאת לבוחן, הבוחן לא קיבל את טיעונו של הסנגור. הסנגור הפנה לספר הבוחנים שם כתוב לטענתו כי שפוכת היא לא אינדיקציה לאימפקט, שכן היא מתנתקת מרכב בתנועה ועפה לאותו כיוון תנועה שהרכב נע בו. הסנגור הפנה לעדום של שני עדים - נהג המזדה והעדה וינברג ששניהם העידו כי מקום האימפקט הוא מזרחית לגשר.

הסנגור טען, כי היה על המאשימה למצוא תרחישים חלופיים וכי בענייננו לא רק שלא הוכחה אשמתה של המערערת, אלא שתרחיש התאונה כלל לא הוכח. הוא שב וטען לעניין כלל הדרך ולעניין מחדלי החקירה שמחייבים להביא, כך לדידו, לזיכוי המערערת.

עמדת המשיבה

13. המשיבה ביקשה לדחות את הערעור, תוך שהדגישה כי מדובר בתיק המבוסס בראש ובראשונה על ממצאי מהימנות. בית המשפט קמא "התרשם מעדי התביעה וקבע מהימנות לכל העדים אל מול העדר גרסה מטעם הנאשמת, אשר ראה בה חיזוק לראיות המאשימה". לעניין מקום האימפקט הראשון, הפנתה ב"כ המשיבה לסימני מריחת צמיג קדמי שמאלי של רכב המערערת "על נתיב נסיעה נגדי ועד למקום עצירה סופי של צמיג קדמי שמאלי, מה שמעיד, על אזור האימפקט על נתיב הנסיעה הנגדי".

לעניין הטענה בדבר סטיית רכב המזדה דווקא לנתיב נסיעת המערערת, טענה ב"כ המשיבה כי במקרה כזה "סביר והשכל הישר אומר שהנאשמת הייתה בורחת לצד הימני, הצד הפוך לפגיעה ולא ממשיכה לפגוע גם ברכב ב". היא צידדה בקביעה כי מקום נפילת המראה הוא מקום האימפקט הראשון כפי שקבע בוחן התנועה. לדידה, מומחה ההגנה "הציג ספקולציה אשר לא נתמכה בראיות או בגרסת המערערת, שמנוגדת לטבע האנושי, לגבי סטיית המערערת לנתיב השני".

אשר לעובדה כי לא בוצעה התאמת נזקים, הפנתה המשיבה לדבריו של בוחן התנועה, "שלא היו חייבים לעשות בדיקת התאמת נזקים כדי לקבוע איזה רכב סוטה מהנתיב שלו". לדידה, אין במחדלי החקירה כדי לגרום לפגם היוורד לשורשו של עניין או להביא לזיכוייה של המערערת.

דין והכרעה

14. לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים בדיון לפניי, ולאחר שעיינתי בהודעת הערעור על צרופותיה, כמו גם בתיק של בית המשפט קמא ובתיק הראיות המקוריות שהוגשו אל בית המשפט קמא, לרבות בסרטון מצלמת הגוף של השוטרת, בצילומים המקוריים שצילם בוחן התנועה במקום ובסרטון שצילם מומחה ההגנה, נחה דעתי כי דין הערעור להתקבל, שכן שוכנעתי כי התרחיש החלופי שהוצג על ידי ההגנה היה בו כדי לטעת ספק בגרסת המאשימה המבוססת על חוות דעתו של בוחן התנועה, כך שהיה מקום להורות על זיכוי המערערת מחמת הספק.

15. בקובעי זאת, לא נעלם מעיניי הכלל לפיו אין זו מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי מהימנות ועובדה של הערכאה הדיונית, וכי התערבות זו, שמורה למקרים חריגים. אלא שמצאתי כי בענייננו, ושעה שעיקר קביעותיו של בית המשפט קמא מבוססות על העדפת חוות דעתו של בוחן התנועה שמתבססת על ממצאים כאלה ואחרים שנמצאו על ידו בשטח, בעוד שבית המשפט קמא בעצמו הציב מספר סימני שאלה סביב חלק מקביעות אלה ומהעדר ממצאים, תוצרים או התייחסות לחלק אחר של הראיות או מהעדרן של אלה, מאבדת הערכאה הדיונית מיתרונה, באופן שמאפשר לערכאת הערעור לבחון את אותן קביעות, את המשמעות שיוחסה להן ואת המסקנות אליהן הגיע בית המשפט קמא בהכרעת הדין. בנסיבות אלה, איני סבור כי התרשמותו הבלתי אמצעית של בית המשפט קמא מעדותם של בוחן התנועה ושל מומחה ההגנה, מונעת במקרה ייחודי זה את התערבותה של ערכאת הערעור.

נוסף על כך, בפני בית המשפט קמא העידו גם עדי ראיה לתאונה והנהגים המעורבים בה. גם בעניין זה, קביעותיו של בית המשפט קמא המבוססות על התרשמותו שלו עצמו, יש בהן כדי להעלות ספקות באשר לתוצאה הסופית אליה הגיע בעניין אשמתה של המערערת ואחריותה לתאונה, שמתבטאת בסטייה מנתיב נסיעתה אל עבר הנתיב הנגדי והתנגשותה בגטס.

16. הנקודה הראשונה אליה יש להתייחס היא מיקומו של האימפקט הראשון והאם אכן הייתה זו המערערת שסטתה ללא כל סיבה מוסברת מנתיב נסיעתה אל עבר הנתיב הנגדי תוך כדי פגיעה במזדה בתחילת הסטייה ובהמשך בגטס. בעניין זה כאמור, קבע בית המשפט קמא על סמך חוות דעתו של בוחן התנועה, כי ההתנגשות הראשונה אירעה בנתיב נסיעת המזדה, אליו סטתה המערערת, במיקום בו נמצאה מראת הצד של המזדה אשר התנתקה ממנה ונפלה לכביש.

בעניין זה נשאל בוחן התנועה בחקירתו בבית המשפט קמא לגבי מיקומה של המראה והעיד, כי "אם המראה נפלה ונשארה שלמה אך הזכוכית מנופצת, אז היא נפלה במקום. פה זה כח המשיכה משך אותה כמקשה אחת מנופצת". הוא הופנה לספר הבוחנים שם נכתב כי הריסות שמשתחררות מרכב ממשיכות לנוע מכיוון הרכב עד שיעצרו במרחק רב וכי שפוכת אינה אינדיקציה למקום התנגשות. הוא שב וענה כי "כח המשיכה משך את המראה ונפלה המראה ומסביבה יש את השברים של המראה. זאת אומרת שזה מקום האימפקט שקבעתי". משנאמר לבוחן כי נהג המזדה עצמו העיד כי מקום האימפקט

היה בכניסה המזרחית לגשר, כך שקביעתו של הבוחן מתעלמת הן מחוקי הפיזיקה אבל גם מעדותו של נהג המזדה, ענה הבוחן: "לא שמעתי את העדות שלו ולא קראתי את העדות של הנהג. אני אומר לך שזה מה שהיה. המגע הראשוני היה בנתיב של המזדה איפה שנפלה המראה".

17. בוחן התנועה הופנה גם לעדותה של וינברג אשר העידה במשטרה שהטוסון נסע לאט והתיישר והיא ראתה את הסטייה שמאלה באימפקט השני מול הגטס, מבלי שהיא מספרת על אימפקט ראשון מערבית לגשר. הבוחן התבקש להסביר כיצד עדות זו מסתדרת עם "התזה" שלו, וענה: "אם עדה אומרת מה שלא בתזה שלי זה אומר שאני לוקח עדות כעדות, מה שיגיד זה מה שהוא ראה ויודע. יש לי את הממצאים הפורנזיים שאספתי בשטח והם חד משמעית. רכב הטוסון סטה לשמאל ופגע במראה של המזדה והמראה נפלה והתנפצה והמשיך מתחת לגשר עד למפגש עם הרכב השני. לגבי העדה זה מה שהיא ראתה".

18. בהתייחס לחוות דעתו ועדותו של בוחן התנועה קבע בית המשפט קמא כי להתרשמותו, הבוחן תיאר את העובדות כפי שבחן אותן במקום האירוע ונחה דעתו (של בית המשפט קמא) כי מדובר בעד נטרלי ונטול פניות. "הבוחן תיאר את הפעולות שביצע בחקירת התאונה ואת אופן הסקת מסקנותיו, ולא היסס לומר מקום שלא קבע ממצאים חד משמעיים לגבי סוגיות מסוימות, כגון אי רישום רכב ג' בסקיצה והוספתו בתרשים ללא קנה מידה, מהירות נסיעת רכבים, זמן תגובה ומרחק עצירה והתאמת נזקים, שלדבריו אינם מחויבים במנגנון תאונה של סטייה; דבריו היו עקביים והוא נתן הסברים לכל אשר נשאל".

בית המשפט קמא המשיך וקבע, כי "אכן בתשובותיו של בוחן התנועה לא ניתן הסבר מניח את הדעת כיצד בוצעה בדיקת תקינות הרכבים, ובאשר למהירות המרבית המותרת במקום. עם זאת, אין בכך משום פגם מהותי, שעה שהצדדים כלל אינם חלוקים באשר לתקינות הרכבים עובר לתאונה, ולא מיוחסת לנאשמת נהיגה במהירות בלתי סבירה. לפיכך, עניינים אלה, אליהם הפנה הסינוור, אין בהם כדי לקעקע את מסקנותיו של הבוחן".

19. דעתי שונה מדעתו של בית המשפט קמא. אכן כפי שנקבע, אין חולק כי בוחן התנועה לא ביצע חישובים ולא ביצע התאמת נזקים. לפי קביעת בית המשפט קמא גם לא ברור כיצד בוצעה בדיקת תקינות הרכבים. אם כך, הרי שלא הוכח כנדרש כי שלושת הרכבים המעורבים בתאונה היו תקינים עובר להתרחשותה. מסקנה זו, שעולה מקביעתו של בית המשפט קמא עצמו, הייתה מחייבת התייחסות זהירה יותר לקביעותיו של בוחן התנועה אשר בין היתר מבוססות על תקינות הרכבים. ודוק, שאלת תקינותם של הרכבים היא בהחלט שאלה אשר שנויה במחלוקת, לכל הפחות בכל הנוגע למזדה.

זאת ועוד, אין חולק כי בוחן התנועה לא ביצע התאמת נזקים בין המזדה לטוסון ולא ערך דו"ח בעניין זה. בית המשפט קמא התייחס לנקודה זו תוך שהפנה לתשובתו של בוחן התנועה, לפיה, כשמדובר ב"נזק על נזק", אין הוא יכול לקבוע האם מדובר בנזק מהרכב הראשון או מהשני ואיזה נזק היה קודם לכן. הדברים נכונים. אולם, אין בהם כדי לתת תשובה לשאלה כיצד בדיקה כאמור הייתה מסייעת לקביעת מנגנון התאונה, כאשר אין חולק כי המזדה לא נפגעה פעמיים אלא פעם אחת בלבד בעת

המפגש עם הטוסון. יתכן ובדיקה כאמור הייתה שופכת אור על כיוון הנסיעה של הרכבים ומנגנון הפגיעה , גם אם לא על מיקום המפגש בין שני כלי הרכב.

20. בעניין זה של מיקום האימפקט הראשון, סמך בוחן התנועה את ידו ואת מסקנותיו על מיקום המנח של מראת הצד אשר התנתקה מהמזדה. לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים בעניין זה, לא שוכנעתי כי קביעתו של הבוחן לפיה המראה התנתקה ונפלה ממש במקום האימפקט, היא קביעה שניתן לסמוך עליה לצורך הגעה למסקנה ברורה וחד משמעית שמעל לכל ספק סביר, בדבר מיקום האימפקט הראשון.

בכגון דא, אין זה בלתי סביר להניח כי גוף אשר נמצא בתנועה או חפץ אשר מתנתק מגוף שנמצא בתנועה, ממשיך בתנועה קצובה עד אשר משנה הוא ממצבו בשל כוחות חיצוניים שפעלו עליו. כשמדובר בהתנתקות עקב התנגשות של שני רכבים, לא ברור כיצד מתנהג החפץ שמתנתק, אך בהחלט ניתן לחשוב על מצב בו החפץ ממשיך לנוע בכיוון זה או אחר עד עצירתו הסופית. יתכן והמפגש בין הרכבים ייתן תאוצה לחפץ שמתנתק או יבלום את מהירות מעופו של אותו חפץ. אך בהעדר נתונים נוספים, לא יהיה זה נכון לקבוע חד משמעית ובאופן קטיגורי, כי מיקום המנח הסופי של אותו חפץ משקף את מקום המפגש של שני הרכבים. זאת, במיוחד משקיימות ראיות **הסותרות** קביעה זו.

21. בענייננו, קיימת עדות מפורשת שאינה משתמעת לשני פנים של נהג המזדה, אשר קובע ברחל בתך הקטנה, כי מקום האימפקט (שלטענתנו אמנם היה בנתיב נסיעתו שלו) היה **מזרחית לגשר**. עדות זו סותרת לחלוטין את קביעת בוחן התנועה לפיה מקום האימפקט הראשון היה **מערבית לגשר**, היכן שנמצאה מראת הצד של המזדה. בעניין זה, קבע בית המשפט קמא כי עדותו של נהג המזדה באשר לסטיית הטוסון לנתיבו מקובלת עליו. עוד ציין בית המשפט קמא, כי הוא ער לסתירה בין עדות נהג המזדה לעדותה של עדת הראיה (וינברג) בנוגע למהירות נסיעת הטוסון וכי הוא ער גם **לאי ההתאמה לגרסת הבוחן** בנוגע למיקום האימפקט עם הטוסון. אולם, המשיך בית המשפט קמא וקבע, "כי אין בסתירות אלה כדי לפגום במהימנותו, שכן אין לצפות מנהג המזדה המעורב כי יצליח לתאר את שאירע בדיוק מירבי, ויש להביא בחשבון את העובדה שמדובר באירוע מלחיץ שערך שניות ספורות, ועדים מעורבים בתאונה יכולים להעריך הערכות לא מדויקות ואף שגויות באשר למהירות, מרחק ומיקום; ואין באי הדיוק בעניין זה כדי לקעקע את ליבת עדותו של נהג המזדה בנקודה המצויה במחלוקת בין הצדדים לפיה נהגת הטוסון סטתה לנתיבו ולא ההפך; עדות הנתמכת בראיות חיצוניות - בממצאים אובייקטיביים כפי שפורטו על ידי הבוחן, ובעדויות העדים האובייקטיביים".

22. איני סבור כי קביעתו זו של בית המשפט קמא, חרף התרשמותו, יש בה כדי לתת הסבר מדוע היה מקום לקבל אך את החלק בעדותו של נהג המזדה שמתייחס לסטיית הטוסון לנתיבו, ולדחות את החלקים מעדותו הנוגעים למיקום האימפקט עם הטוסון או למהירות נסיעתו עצמו של נהג המזדה. בכגון דא, יצוין כי הנ"ל העיד בפני בית המשפט קמא כי נסע במהירות שבין 80 עד 90 קמ"ש, על אף שהמהירות המרבית המותרת במקום היא 60 קמ"ש.

אם הערכות של נהגים ועדים לתאונה יכולות להיות הערכות לא מדויקות ואף שגויות באשר למהירות, מרחק או מיקום, הדבר נכון גם לעניין מיקום ההתנגשות בין הטוסון למזדה ולא רק לעניין המיקום או המהירות. זאת, במיוחד אם בעדותו של נהג המזדה התגלו סתירות מול ממצאים (מהירות הנסיעה המקסימלית במקום) או עדויות אחרות, כגון עדותה של וינברג לעניין מהירות נסיעתה (האיטית) של הטוסון. ודוק, גם וינברג נמצאה אמינה על ידי בית המשפט קמא.

כאן יצוין, כי נהג המזדה הכחיש את הטענה שאין לו ביטוח מקיף, זאת על אף שהוצג לו תצהיר חתום על ידו בדבר העדר ביטוח. בעניין זה קבע בית המשפט קמא כי אין בטענות לגבי הביטוח כדי לסתור את עדותו בדבר סטיית רכב הטוסון לנתיבו.

23. נקודה נוספת שיש להתייחס אליה, עניינה סימן אבק הכנפיים (הידוע גם בתור רגבי העפר), אשר לטענת מומחה ההגנה נמצא על נתיב הנסיעה של הטוסון. בעניין זה נטען, כי יש בסימן האמור כדי להעיד על מיקומו של האימפקט הראשון וכי זה היה בנתיב נסיעתה של המערערת. בוחן התנועה נשאל על עניין זה בבית המשפט קמא והעיד כי אם היה רואה רגבי עפר היה מציין זאת וכי הוא לא ראה רגבי עפר. בית המשפט קמא קיבל בעניין זה את עדותו של בוחן התנועה תוך שקבע בהתאם, כי "הממצא המובהק ביותר" בעדותו של מומחה ההגנה, "כלל אינו 'ממצא' שניתן להסתמך עליו".

לאחר שעיינתי במכלול הראיות שהונחו לפני בית המשפט קמא, לרבות בסרטון מצלמת הגוף של השוטרת ובצילומים המקוריים שצילם בוחן התנועה במקום, לא שוכנעתי כי קביעתו של מומחה ההגנה בעניין רגבי העפר היא קביעה מופרכת שמתבססת על ממצא שאינו קיים. הראיות המצולמות מדברות בעד עצמן ויש בהן כדי להוות נדבך נוסף בשרשרת הספקות בנוגע לממצאים הסופיים כפי שנקבעו על ידי בוחן התנועה ואומצו על ידי בית המשפט קמא בדבר אחריותה של המערערת לסטייה הראשונה מעל לכל ספק סביר.

24. סוגיה נוספת אותה מעלה המערערת נוגעת לבדיקות ולחישובים שלא בוצעו על ידי בוחן התנועה, כגון חישובי מהירות ומרחק עצירה. בעניין זה טענה המערערת, כי מחדל חקירתי זה של אי ביצוע חישובים בסיסיים חיוניים כמו מרחק עצירה, אילו היה נעשה, היה מבטל לגמרי את התיאוריה המופרכת עליה התבססה חוות דעת בוחן התנועה. שכן, רכב שנוסע במהירות 90 קמ"ש (המזדה) לא יעצור לאחר מרחק של 13 מטר בלבד. חישובים כאמור אילו היו מבוצעים, היו תומכים בטענת המערערת כי האימפקט הראשון התרחש מזרחית לגשר ולא מערבית לו, כפי גרסת בוחן התנועה.

אני סבור כי גם בעניין זה הדין עם המערערת. שכן, לא הייתה מחלוקת כי רכב המזדה, שנעצר לאחר המפגש בינו ובין הטוסון, לא הוזז ממקומו. אם כך, בדיקה כאמור לעניין מרחק העצירה, בשים לב למהירויות השונות שעלו, הייתה בהחלט מתבקשת והיה בה כדי לתמוך או להחליש את גרסת בוחן התנועה בדבר מיקום האימפקט הראשון. בעניין זה של אי ביצוע החישובים קבע בית המשפט קמא, כי מעדותו של הבוחן עולה, כי הוא הסביר מדוע לא מצא מקום לבצע את הבדיקות. אלא שהסבריו של בוחן התנועה אינם הסברים הם. שכן, לטעון כי הדבר לא בוצע כי אולי נהג המזדה טעה כשהעיד כי נסע

במהירות של 90 קמ"ש או כי בכל הנוגע למהירות של המערערת, "מה יש לחשב מהירות בסטייה", זאת כשנאמר לו כי היא העידה שנסעה במהירות של 60 קמ"ש, אין בכך כדי להצדיק את אי ביצוע החישובים.

25. נכון, שלא בכל תאונה נדרשת התאמת נזקים, חישוב מהירויות ומרחקי עצירה או ביצוע סיטונאי של שלל הבדיקות אשר באפשרות מערך הבוחנים להציע. אולם, כאשר לב לבה של המחלוקת נעוץ בשאלה מי סטה והיכן התבצעה הסטייה, הרי שלכל הפחות הייתה מתבקשת בדיקה של מרחקי העצירה, שעה שמהירויות הנסיעה הנטענות, לכאורה, אינן במחלוקת - מאחר ונהג המזדה העיד על המהירות שלו עצמו, והמערערת העידה על מהירות נסיעתה (60 קמ"ש), עדות אשר עולה בקנה אחד עם עדותה של וינברג לעניין נסיעתה האיטית של המערערת. בנסיבות ענייננו, בדיקה כאמור נדרשת. ובהעדרה, מתוסף לו נדבך נוסף של ספק לעניין אחריותה של המערערת.

26. זאת ועוד, בחוות דעתו קבע מומחה ההגנה, כי בשעת התאונה רכב המזדה הסתנוור לאורך נסיעתו, זאת בשים לב למיקומה של השמש במערב. בית המשפט קמא לא קיבל קביעה זו מאחר ומומחה ההגנה לא אישר כי בדק בשעה הרלוונטית וכאשר אף אחד מהעדים לא טען כי הסתנוור. אלא שמהתמונות אשר צולמו במקום התאונה בהחלט ניתן לראות כי מגן השמש בחלק מהרכבים המעורבים בתאונה וכאלה שצולמו במקום, אכן היה כלפי מטה. משכך, אם בסנוור עסקינן, אליו מצטרפת מהירות נסיעה של 90 קמ"ש בקטע כביש בו הוגבלה המהירות, אין לומר כי תרחיש חלופי לעניין אופן אירוע התאונה, לא יתכן בשום פנים ואופן. קביעה מעין זו פשוט אינה מוצדקת בנסיבות תיק זה.

27. כאמור, בדיון לפני טענה המשיבה כי אם המזדה סתתה לנתיב נסיעת המערערת ניתן היה לצפות כי המערערת תסובב את ההגה לצד ימין על מנת "לברוח" לצד השני של הכביש. אין בידי לקבל טענה זו. שכן, בזמן התרחשותה של תאונה, לא תמיד ניתן לצפות כיצד יפעל מי מהנהגים המעורבים בה. התנהגותם ותגובתם של נהגים יכולה להיות במספר רב של דרכים והיא לעולם לא יכולה להיות מקוטלגת או מסודרת לפי כללים ותווים. בהחלט יתכן כי רכב שסוטים לכיוונו, סטייה שגורמת להתנגשות קלה, יסטה דווקא לנתיב הנסיעה הנגדי בין אם על ידי ניסיון להתחמק ובין אם על ידי פעולת נגד לסיבוב ההגה ימינה לאחר ניסיון התחמקות ראשון.

28. בדחתו את התרחיש של מומחה ההגנה לעניין הסטייה של המזדה לנתיב הנסיעה של הטוסון, ציין בית המשפט קמא כי העדים הניטרליים - וינברג והנהג אליעד שפי שנסע בכיוון נסיעת המזדה - "כלל לא ציינו בעדותם סטייה של המזדה לנתיב הטוסון ו/או טיפוס של רכב המזדה, אלא אך סטייה של הטוסון לנתיב המזדה; ועדותם מתיישבת עם גרסת המאשימה והממצאים, לפיהם המגע התאונתי הראשון בין הטוסון למזדה היה מגע של רכב שהשתפשף (כפי עדות העדה וינברג), דהיינו: מגע קל שלא נקלט ולא נכרת בזכרונם...".

דא עקא, שאף אחד משני העדים הנ"ל לא ציין היכן התרחש אותו מגע של רכב שהשתפשף, כך שגם אם **אופן**

המפגש אינו עולה בהכרח בקנה אחד עם גרסת מומחה ההגנה, ה**מיקום** של אותו מפגש, ככזה שהתרחש בנתיב נסיעת המערערת, לא נסתר על ידי מי מעדים אלה.

29. בשים לב לכל אשר תואר, אני סבור כי נוכח העדויות, הממצאים והראיות שנפרסו בפני בית המשפט קמא, ובשים לב לבדיקות ולמצאים שלא הובאו ולא הונחו בפניו, היה על בית המשפט קמא לקבוע כי אחריותה של המערערת לתאונה לא הוכחה מעל לכל ספק סביר וכי יתכן תרחיש חלופי לקרות התאונה, לפיו, סטייתיה של המערערת לעבר הגטס והפגיעה בה היתה תוצאה של התנהגות רכב המזדה וסטייתו קודם לכן לנתיב נסיעת המערערת. פועל יוצא מכך, היה על בית המשפט קמא לזכות את המערערת מחמת הספק, וכך אני מורה.

30. בשים לב למסקנה אליה הגעתי, לא מצאתי לנכון לדון בטענות שהעלתה המערערת לעניין מחדלי חקירה נוספים, כאלה ואחרים, בעבודת בוחן התנועה או אף בדבר מסירת עדות שיש בה בסוגיות מסוימות משום עדות "כזב". בעניין זה, התרשמותו של בית המשפט קמא מהעדים הינה התרשמות ישירה, בלתי אמצעית, ואין לערכאת הערעור הכלים לבחון את מהימנותו של עד כזה או אחר מחדש תוך כניסה לנעלי הערכאה הדיונית, ומבלי שהעד עצמו נשמע על ידיה.

בכל אופן כפי שצוין, העדר בדיקות כאלה או אחרות, שלא בוצעו על ידי בוחן התנועה, נלקח בחשבון לעיל בניתוח הממצאים השונים כפי שפורט בהרחבה. בכגון דא, די בניתוח לעיל, כאשר התוצאה הסופית יש בה בהחלט כדי לתת ביטוי לכל אותם ספקות בעניין אחריותה של המערערת ולעניין קיומו של תרחיש חלופי סביר.

סוף דבר

31. השורה התחתונה מכל האמור היא, **שדין הערעור להתקבל** באופן שאני מורה על ביטול הכרעת הדין ועל זיכוי המערערת מהעבירות שיוחסו לה, וזאת מחמת הספק.

פועל יוצא מכך הוא, שגזר דינו של בית המשפט קמא מבוטל, לרבות רכיבי הענישה השונים שהושתו על המערערת על ידי בית המשפט קמא.

בנסיבות, לא מצאתי מקום להיעתר לבקשת המערערת לפסוק לה פיצויים מכח סעיף 80 לחוק העונשין, כפי שעתרה בשולי הודעת הערעור מטעמה.

המזכירות תשלח עותק פסק הדין לצדדים כמקובל.

המזכירות תשיב את תיק הראיות המקורי לבית המשפט קמא. כמו כן, ב"כ המערערת מוזמן לשלוח נציג מטעמו למזכירות בית המשפט כדי לקבל לידי את הצילומים המקוריים שנמסרו במהלך ישיבת הטיעונים בעל פה.

ניתן היום, ט' תמוז תשפ"ג, 28 יוני 2023, בהעדר הצדדים,
בהסכמתם.